

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 50 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

PASTORALĂ PENTRU SĂRBĂTOAREA NAȘTERII DOMNULUI 1926.

Venerați Frați și Preaiubiți Fii!

Cântecul îngeresc vestitor de pace pe pământ, peste nouăsprezece sute de ani și mai bine, stiebată sufletele noastre, proaspet și neschimbat. „*Mărire întru cele de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni de bunăvoie*“¹⁾ cânta azi creștinătatea întreagă. Fiorul binevestiri îngeresti, rostită păstorilor în staja nopții: „Nu vă temeți căci iată vă vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul: Căci Vi-s'a născut Mântuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David“²⁾, pătrunde sufletul creștinului, sufletul poporului credincios întreg. Căci „bucurie care va fi la tot poporul“ vestise îngerul în Vetelemul Iudeii.

Bucurie pentru întreg neamul omenesc, marele popor al lui Dumnezeu, care se perindă în cursul veacurilor, până la sfârșitul lor. Bucuria mântuirii s'a pogorit din Ceriu pe pământ pentru neamul omenesc întreg. S'a născut vouă tuturor *Mântuitor*. Fiul lui Dumnezeu s'a făcut bucuria și împăcarea a toată lumea. Împăratul cerurilor, pentru iubirea sa de oameni, pe pământ s'a arătat și cu oamenii a petrecut. „Căci așa a iubit Dumnezeu lumea, încât pe unul născut Fiul al Său l-a dat“. „Ca tot cel ce crede într'ânsul să nu piară ci să aibă viața de veci“³⁾.

S'a născut nouă Mântuitor. Bun și iubitor de oameni întră în lume, ca să mântuiască pe cel pierdut prin păcat, ca să aducă la Tatăl pe cel rătăcit, să-l desrobească din sclăvia răului, să frângă jugul morții, și să dea viață nouă lumii: pacea sufletelor.

Împăratul pacii și Mântuitorul sufletelor noastre este Domnul, este, pruncul care ni-s'a născut în peștera Vetelemului și înfășurat în scutece în iesle s'a așezat. „Și acesta va este vouă semn: Veți afla un prunc înfășat în scutece și așezat în iesle“⁴⁾ grăiește îngerul către păstor.

Să aprindem lumina credinței în suflete, iubitor, și să trecem, azi cu păstorii până în Vetelem, pe aripile gândului înțelegător, cu care ne-a binecuvântat Domnul, și să vedem „cuvântul acesta ce s'a făcut“⁵⁾. Căci „cuvântul trup s'a făcut“, ne spune sfântul Apostol și evanghelist Ioan, „și s'a sălăși întru noi: . . . plin de dar și adevăr“⁶⁾. Fiul lui Dumnezeu s'a făcut om pentru noi și pentru a noastră mântuire. Împărat și Mântuitor: „Tu zici că împărat sunt eu“ răspunde Domnul lui Pilat. „Eu spre aceasta m'am născut și am venit în lume ca să mărtu-

¹⁾ Luc. II. 14.

²⁾ Luc. II. 10-11.

³⁾ Io. III. 16.

⁴⁾ Luc. II. 12.

⁵⁾ Luc. II. 15.

⁶⁾ Io. I. 14.

⁷⁾ Io. XVIII. 37.

risesc despre adevăr⁷⁾. Dar împărăția mea nu este din lumea aceasta⁸⁾. Cu adevărat împărăția lui Dumnezeu a coborât-o Fiul lui Dumnezeu din ceriu pe pământ. Împărăția darului. Împărăția adevărului. A sălășluit întru noi, plin de dar și de adevăr.

Acest dar și acest adevăr, în plinirea lui, este lumina dumnezeiască care a despiciat bezna întunericului de veacuri și a strălucit asupra omenirii, care zăcea întru întuneric și întru umbra morții, departe de cunoștința lui Dumnezeu, departe de calea voinței sale sfinte. Invrăjmășită cu Dumnezeu și vrăjmășită cu sine însăși. Acest popor și această omenire a văzut lumină mare. Lumina adevărului și lumina darului lui Dumnezeu. Cuvântul lui Dumnezeu, care luminează pe tot omul ce intră în lume. Acest cuvânt veșnic alui Dumnezeu trup s'a făcut și a sălășluit întru noi, plin de dar și adevăr.

În Veteleemul Iudeii s'a deschis isvorul darului rescumpărării și al mântuirii. Acolo a strălucit lumina adevărului. Lumina cunoștinței lui Dumnezeu, lumina vieții de veci. „Aceasta este viața de veci, ca să Te cunoască pe Tine singur Dumnezeu adevărat și pe care l-ai trimis, pe Isus Hristos⁹⁾”.

„La plinirea vremii a trimis Dumnezeu în lume pe Fiul său născut din muieră” zice Apostolul.

„Că așa a iubit Dumnezeu lumea, cât pe Fiul său unul născut l-a dat, ca tot cel ce crede într'ânsul să nu piară ci să aibă viață de veci”.

Credință ni-se cere pentruca să avem viață. Credință întru cel trimis în lume: Mântuitor și Rescumpărător.

Întru lumina credinței să-l cunoaștem și să-l primim. „Căci toți cei ce l-au primit pe el, le-a dat lor putere

să fie fii ai lui Dumnezeu, celor ce cred întru numele lui¹⁰⁾”.

Iată marele dar al mântuirii: *credința*.

Cu credința să plecăm genunchii sufletului în fața ieslei din Veteleem și să ne închinăm celui născut pentru noi și pentru a noastră mântuire.

Cu credința să deschidem larg inimile noastre și din plinirea darului să luăm din belșug. Prin acest dar să ne întărim sufletele, să ne înviorăm ființa noastră întreagă. Să primim întru noi Cuvântul Domnului, renăscut, în sufletele noastre.

Cuvântul Domnului este mișă și iertare, dragoste și pace. Evanghelia vestită de îngeri: *Bucurie* pentrucă s'a născut Mântuitor. „Mărire întru cele de sus și pe pământ pace între oamenii de bunăvoire”. Această evanghelie să renască în sufletele noastre. Cuvântul lui Dumnezeu să ia trup și să sălășluiească întru noi, luminând și însuflețind toate gândurile, toate cuvintele și toate faptele vieții noastre. Putere de viață nouă să se pogoare în cele din lăuntru ale noastre, să străbată sufletul și trupul nostru: Puterea fiilor lui Dumnezeu și ai împărăției sale sfinte.

Renăscuți sufletește să ne ridicăm genunchii de lângă ieslea din Veteleem, pentru a urma cu vrednicie creștinească cărarea ce ne este croită să o bătătorim pe pământ. Să dăm mărire lui Dumnezeu, plinind poruncile lui sfinte, ferindu-ne de rău și făcând binele. Să fim cu bunăvoire față de toți. Pacea lui Dumnezeu să sălășluiească întru noi.

Când cu atâta drag am fost în mijlocul vostru, acesta a fost cuvântul ce vi-l-am îndreptat vouă: Păziți credința curată și neprihănită în suflete și vă iubiți unii pe alții.

Azi, dupăce, cu ajutorul Preabunului Dumnezeu, v'am văzut pe toți acasă, mă simt fericit în mijlocul vostru cu acelaș cuvânt, ce cu aceeaș dragoste, vi-l trimit vouă.

În suflet retrăiesc toate zilele fericite petrecute împreună, în sfântă îm-

⁷⁾ Io. I. 36.

⁸⁾ Io. XVII. 3.

¹⁰⁾ Io. I. 12.

brătoșare, și încărcat de negraite mângăieri, avându-Vă de față înaintea ochilor sufletului meu, Vă rog și Vă îndemn, rămâneți statornici în credință. Așezați, cu grijă, credința în sufletele pruncilor voștri, pe ceri Pruncul Isus să vi-i binecuvinteze. Învățați-i să dea mărire lui Dumnezeu cu fapte bune. Învățați-i să iubească pe Dumnezeu și să cunoască de frați pe toți oamenii. Sufletul lor să fie strein de veninul ucigător al urei. Creșteți-i întru frica lui Dumnezeu și întru dragoste creștinească, pentruca, să se renască la nouă viață poporul lui Dumnezeu.

Domnul a venit ca să înstăpânească împărăția lui Dumnezeu aici pe pământ. Împărăția binelui și a dragostei. A venit să împrăștie întunericul urei și al

vrajmășiei. A venit să împace sufletele. S'a făcut împăcarea noastră. Să trăim în pace și dragoste și Dumnezeuul păcii și al dragostei va fi cu noi.

Hristos se naște măriți-L, Hristos din ceruri întimpinați-L; Hristos pe pământ înălțați-Vă.

Înalțați-Vă, cu credință tare, spre viață nouă, luând, din plinirea darului lui Hristos, dar și pace.

Darul Domnului Nostru Isus Hristos și iubirea lui Dumnezeu Tatăl și împărțirea Spiritului sfânt să fie cu voi cu toți.

Dragostea mea cu voi cu toți.
Amin.

Gherla, Sărbătoarea Nașterii Domnului 1926.

Episcop Iuliu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nr. 6066/1926.

Onorat Frațiile Voastre Ve-Ți publica acest cuvânt al Nostru poporului dreptcredincios, de pe amvon, în ziua întâiu de praznic în bisericile parohiale, iar a doua, și la trebuință în a treia zi de Crăciun, în bisericile filiale.

Gherla, la 15 Decemvrie 1926.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Omagiul eparhiei la reîntoarcerea Majestății Sale Regina și preagrațiosul răspuns primit.

La reîntoarcerea în țară a Majestății Sale Regina, din drumul glorios, întreprins în America pentru ridicarea prestigiului neamului și al țării, tălmăcind sentimentele eparhiei întregi, am îndreptat Majestății Sale următoarea telegramă omagială:

Majestății Sale Regina Maria.

București.

Clerul și poporul credincios al eparhiei de Gherla însoțind Majestatea Voastră cu dragostea sufletului său pe cărările binecuvântate ale înălțării prestigiului neamului, la reîntoarcerea norocoasă în țară Vă închină omagiul sentimentelor sale de neperitoare recunoștință și dragoste nefățărită, cerșind dela Atot-

puternicul dar și binecuvântare peste glorioasa Dinastie.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Majestatea Sa s'a îndurat preagrațios a ne răspunde:

Palatul Cotroceni.

*Prea Sfinției Sale Dr. Iuliu Hossu
Episcop.*

Gherla.

Adânc mișcați mulțumim din toată inima Prea Sfinției Voastre și fac urări fierbinți de deplină fericire pentru Prea Sfinția Voastră și pentru toți dreptcredincioșii eparhiei de Gherla.

Maria.

Gherla, la 6 Decembrie 1926.

Nr. 5972.

Episcop. Iuliu.

Însă lătoșarea înalt Prea Sfințitului Metropolit Vasile.

Preaînduratul Dumnezeu Ne-a hărăzit bucuria, ca părăsind patul suferințelor înalt Prea Sfințitul Domn Metropolit, întru cea mai călduroasă manifestare a bucuriei — a poporului credincios dealungul drumului dela Cluj la Blaj și a Veneratului Cler metropolitan, precum și a întregii suflări din Blaj, — să poată intra în orașul său de reședință în ziua de 28 Nov. a. c., pentru a continua munca neprecupețită pentru sfânta Biserică a Domnului și ridicarea Neamului iubit prin instituțiile culturale ale Blajului, concreșcute cu sufletul Său.

Cunoscând aceasta Veneratul Cler diecezan, va vesti și poporului credincios bucuria Noastră, dând mulțumite Atotputernicului Dumnezeu pentru acest har împărțit Bisericii Noastre,

încetând cu rugăciunile dispuse cu ord. Nr. 4712 din 2 Noembrie a. c.

Anexăm circularul de mulțumită al înalt Prea Sfinției Sale Domnului Metropolit, care se va ceti poporului credincios.

Gherla, la 10 Decembrie 1926.

Nr. 6053.

HIROTONIRE.

Clericii diecezani *Vasile Câmpeanu, Gheorghe Cosma, Augustin Farcașiu, Emil Măhălean, Ilie Petri, Melentie Sigarteu și Emil Vasian* au fost hirotoniți întru ipodiaconi și diaconi în 3 Decembrie a. c. iar în 6 Decembrie: s. Ierarh Nicolae aceiași afară de *Emil Măhălean* — care încă nu are etatea recerută pentru preoție — au fost hirotoniți întru preoți.

Gherla, la 7 Decembrie 1926.

Nr. 5936.

Primire în clerul tinăr.

Augustin Nechita, învățator în *Muncel* este primit în clerul tinăr.

Din șed. cons. 30 Nov. 1926.

Nr. 5843.

NUMIRI

Onoratul *Iosif Nemeș* paroh în *Coruia* (D. Mănăsturului) este pus în disponibilitate și numit *protopop onorar cu facultate de a purta brâu roșu*.

Din șed. cons. 7 Decembrie 1926.

Nr. 5878.

Onoratul *Augustin Fărcașiu* preot nouhirotionit este numit *administrator local* la parohia *Tioltiur* (D. Lujerdu-lui).

Din șed. cons. 7 Dec. 1926.

Nr. 5958.

Onoratul *Vasile Câmpeanu* preot nouhirotionit este numit *administrator*

local la parohia *Coruia* (D. Mănăsturului).

Din șed. cons. 7 Dec. 1926.

Nr. 6000.

Onoratul *Ilie Petri* preot nouhirotionit este numit *administrator local* la parohia *Marca* (D. Ipului).

Din șed. cons. 7 Dec. 1926.

Nr. 5990.

Onoratul *Emil Vasian* preot nouhirotionit este numit *administrator local* la parohia *Valea lungă* (D. Olpretului).

Din șed. cons. 7 Dec. 1926.

Nr. 5989.

Onoratul *Melentie Sigarteu* preot nouhirotionit este numit *administrator local* la parohia *Ambriciu* (D. Reteagului).

Din șed. cons. 7 Dec. 1926.

Nr. 5987.

Episcop Dr. Iuliu Hossu.

Partea neoficială.**Apărarea Creștinismului**

prin

Unirea Bisericilor.

(Urmare).

Aceste colonii își însușesc limba țării în care petrec, ca să comunice cu indigenii, dar își mențin limba lor națională, datinele din patria lor și religionea lor proprie. Au școlile lor, institute religioase, literari și comerciale, așa că acele colonii formează un stat în statul în care sunt stabilite. Stabilementele literari și religioase, sunt conduse de Călugări și Congregațiuni religioase, cari se ocupă mai mult cu afacerile religioase și literari ale conaționalilor proprii cari sunt cu miile, de toate stările sociale. Dar nu se ocupă cu viața poporului creștin oriental, care urmează a trăi conform datinilor lor tradiționale, diferite după naționalitatea de care se țin și religia ce o mărturisește.

Deși indigenii Orientali admiră și amitează civilizația Europeanilor și de

aceea cercetează școalele lor, cu toate acestea rămân Orientali, pastrându-și cu tărie tradițiile proprii naționalități din care fac parte și a propriei Biserici de care se țin, rari fiind excepțiunile. Așa că Grecul vrea să rămână Grec, Armeanul Armean, Sirul Sir, Caldeul Caldeu, Coptul Copt, și așa mai departe. Se întâmplă că trecerea la Catolicism, reprezentat în mare parte prin aceste Colonii și prin clerul lor de rit latin, e socotită ca o desertare dela nație și biserica proprie.

Dacă însă clerul latin din coloniile europene se știe identifica cu interesele materiale și religioase ale naționalităților creștine indigene, punându-se de acord cu clerul catolic de rit oriental, atunci de multe ori se produce o mișcare favorabilă unirii bisericilor în masele creștinilor orientali heterodoxi.

În aceste cazuri se fac opoziții din două părți contrarii: una din partea unor Catolici cari nu se încred în sinceritatea unei atari mișcări și porniri, și uneori nu greșesc; și alta din partea Capilor bisericilor desbinate, cari pun la cale

toate mijloacele ca să oprească și să potolească mișcarea favorabilă Unirei, spre deplina satisfacție a acelor Catolici neîncrezători, cari triumfând cred sistematic că e imposibilă întoarcerea bisericilor desbinate la Unitatea catolică.

Noi socotim, că Clerul latin din coloniile latine este folositor nu numai pentru propriile colonii naționale, ci și pentru bisericile de rit Oriental. Fiindcă pentru unirea bisericilor e necesar să se vadă în chip palpabil unirea celor două cleruri catolice de ambe riturile, cum unul respectează ritul celuilalt și-l onorează, fiindcă amândouă exprimă în ceremonii și în cărțile liturgice aceeași credință catolică și aceeași supunere Sfântului Scaun Apostolic din Roma. Aceasta unire va face ca Orientalii să priceapă mai bine ce înseamnă Unirea bisericilor. Unirea aceasta a celor două cleruri catolice va fi o împărțire împrumutată de luminare Răsăritenii vor desvălui Apusenilor comorile de tradițiuni catolice cuprinse în practicele, riturile și în cărțile bisericii Orientale; Apusenii vor arăta Răsăritenilor comorile și vistierile științelor profane și sacre, cari ilustrează și întăresc dogma creștină împotriva tuturor inamicilor Bisericii catolice. Dar dacă între cele două cleruri catolice există neîncredere împrumutată, unirea nu poate progresa, și aceasta este un mare scandal pentru Orientalii desbinați.

XIII.

Glasul Papei.

Pentru a încunjura conflictele între cele două categorii de cler catolic de amândouă riturile, și a face să progreseze sfânta Unire a celor două Biserici, trebuie ascultat glasul Papei, care în toate veacurile a vestit și predicat Unirea Bisericilor.

Papa în fiecare veac a fost susținătorul puternic al tradiției Bisericii catolice, tradiție care dela Apostoli a ajuns până la noi. Aceasta tradiție ca-

toalică cu privire la dogmă, se menținut uniformă, atât în Bisericile din Răsărit, cât și în Bisericile din Apus, în cărțile de rugăciuni liturgice, în scrierile sfinților Părinți și a Învățătorilor Bisericii și în Actele Sinoadelor ecumenice. Cărțile liturgice ale Bisericilor Orientale atât la administrarea Sfintelor Taine cât și în Rânduielele liturgice de presten conțin aceeași învățătură dogmatică, care se află în cărțile liturgice și în Oficiatura bisericilor apusene, deși partea ceremonială variază în cele două Biserici. Dar și aceste ceremonii, deși deosebite, nu conțin nimica împotriva credinții catolice, ci din contră o exprimă în o formă diferită. De unde pe dreptul avem regula teologică: *Ratio orandi, regula fidei*. Ori vorba sfântului Augustin: *Legem credendi, lex statuit supplicandi*.

Acelas lucru să se zică despre sfinții Părinți. Dacă vom cerceta sfinții Părinți ai Bisericii Orientale începând dela Părinții apostolici Sf. Ignățiu din Antiochia, și sf. Policarp din Smirna, coborând la sfinții mari Dascăli Atanasie din Alexandria, sf. Vasile din Capadocia, sf. Gregorie Nazianzenul și sf. Ioan Gură de Aur, ajungând la sf. Ioan Damaschinul și Părinții din veacul al IX și X din Biserica Greacă, noi îi aflăm de acord și conglăsuitori cu Părinții bisericilor din Apus începând dela sf. Clement Papa, sf. Ilariu din Poitiers, sf. Ieronim, sf. Ambrozie și sf. Augustin, și urcând până la sf. Bernard în veacul al XII.

(Va urma).

Posta Redacției.

Rectificare. În numărul 23 din 1 Dec. 1926 al „Curierului Creștin” în ordinul dat sub Nr. 5830 în cauza controlului învățământului religios, în reproducerea adresei ministeriale (pag. 1, col. 2) s'a strecurat greșeală, care denatură înțelesul. Adresa de fapt este: „Avem onoare a vă face cunoscut că Ministerul a aprobat propunerea înalt Prea Sfinției Voastre din raportul Nr. 5758-1926 cu privire la controlul învățământului religios în școlile primare Româno-Greco-Catolice, cu singura restricțiune că, controlul să se facă exclusiv în ce privește studiul religios și numai în cele respective”.